

การวางผังถนนในชุมชนพักอาศัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโจรกรรม

ร.ศ.ศ. บริหาร เลียงอารมณ์

003551

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์ (เคหะการ)

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

T 16000663

②

A Study of the Relationship Between Street Pattern of
Residential Community and the Incidence of Robbery

Pol.Sub.It. Boriarn Siangarom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
For the Degree of Master of Architecture (Housing)

Department of Architecture

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวางแผนงานในชุมชนพักอาศัยที่มีความสัมพันธ์กับการ
เกิดโจรกรรม

โดย

ร.ต.ต. บริหาร เสี่ยงอารมณ์

ภาควิชา

สถาปัตยกรรมศาสตร์ (เคหะการ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ เฉลิม สุจริต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

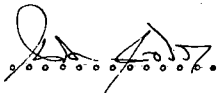

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ม.ล.ประทีป มาลากุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เฉลิม สุจริต)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มานพ พงศ์ทัต)

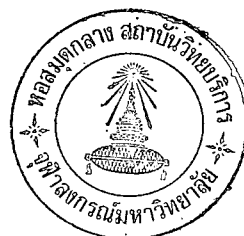
.....กรรมการ
(อาจารย์ ชีรชัย กำภู)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หัวข้อวิทยานิพนธ์
ชื่อนิสิต
อาจารย์ที่ปรึกษา
แผนกวิชา
ปีการศึกษา

การวางแผนงานในชุมชนพักอาศัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโจรกรรม
ร.ต.ต. บริหาร เลี้ยงอารมณ
รองศาสตราจารย์ เฉลิม สุจริต
สถาบันศึกษาระบบสังคมศาสตร์ (เคหะการ)
2522

บทคัดย่อ

ปัญหาสำหรับประชากรที่อาศัยอยู่ตามเมืองใหญ่ ๆ ซึ่งมักจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และด้านอื่น ๆ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้เป็นสาเหตุของปัญหานานัปการของเมือง เช่น ปัญหาจราจร ปัญหาสภาพแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาสุขภาพจิต การรักษาความสะอาด ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม ปัญหาวัยรุ่น ปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ตลอดจนสาธารณูปโภคที่ขยายตัวตามไม่ทันการเจริญเติบโตของชุมชน ปัญหาสำคัญประการหนึ่งของเมืองคือ ปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะโจรกรรม อันเป็นอาชญากรรมประเภทหนึ่งซึ่งก่อความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้สุจริตมีใช้น้อย และเป็นอาชญากรรมที่มีสถิติสูงสุดในบรรดาอาชญากรรมทั้งหลาย เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของปัญหาโจรกรรมในชุมชนแล้ว ปรากฏว่ามีอยู่หลายสาเหตุด้วยกัน ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การบริหารชุมชน ตลอดจน สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้ออำนวยต่อการกระทำโจรกรรม มีนักวิจัยหลายท่านได้ยืนยันว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพนั้นมีผลต่อการเกิดโจรกรรมและอาชญากรรมอื่น ๆ หากมีการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมแล้ว สามารถจะลดปัญหาโจรกรรมหรืออาชญากรรมอื่น ๆ ลงได้ แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นกับลักษณะพฤติกรรมของอาชญากรรมแต่ละประเภทด้วย

ในฐานะของนักออกแบบกายภาพ ผู้วิจัยจึงพยายามที่จะนำผลของความรู้นี้มาใช้ในการออกแบบกายภาพดังกล่าวมาช่วยลดปัญหาโจรกรรมในชุมชน และได้เริ่มทำการศึกษานี้โดยการศึกษาจากชุมชนหมู่บ้านจัดสรรบริเวณชานเมือง ย่านหัวหมาก คือ หมู่บ้านเสรี ตั้งอยู่บริเวณด้านหลังมหาวิทยาลัยรามคำแหง ศึกษาเฉพาะบางส่วนของหมู่บ้านเสรี โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มด้วยกัน และหมู่บ้านเมืองทอง ซึ่งตั้งอยู่บนถนนพัฒนาการ ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่อยู่ในย่านที่มีสภาพแวดล้อมภายนอกทางสังคม เศรษฐกิจ ใกล้เคียงกัน และในแต่ละกลุ่มที่ทำการศึกษาก็มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่จะศึกษา คือ

ระบบถนนครบถ้วนตามที่ได้ตั้งสมมุติฐานไว้ เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพของหมู่บ้านมีอยู่หลาย ส่วนด้วยกัน เช่น ส่วนพักอาศัย ส่วนพาณิชยกรรม ส่วนพักผ่อนหย่อนใจ ส่วนบริการชุมชน ถนน และทางเท้า เป็นต้น ดังนั้น จึงได้ควบคุมสภาพแวดล้อมทางกายภาพอื่น ๆ ที่ไม่ได้ศึกษาให้อยู่ใน ลักษณะที่ไม่แตกต่างกันมาก เช่น ลักษณะรูปร่างที่ดิน จำนวนบ้านทั้งหมด ลักษณะบ้าน ขนาดที่ดิน ตำแหน่งที่ตั้ง รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ ของผู้ที่อยู่อาศัยในกลุ่มที่ศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม ไม่ให้แตกต่างกันมากเช่นกัน ทั้งนี้เพื่อให้โอกาสในการผิดพลาดจากการศึกษามีน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ สาเหตุที่เลือกชุมชนบ้านจัดสรรเป็นกลุ่มที่จะทำการศึกษา เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีปัจจัยพื้นฐานของการ อยู่รวมกันเป็นสังคมค่อนข้างสมบูรณ์ เช่น สาธารณูปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ รวมทั้งมีขนาด จำนวนคนที่อาศัยอยู่รวมกันไม่ใหญ่โตและมากมายจนเกินไป สามารถจะทำการศึกษาได้สะดวกใน ระยะเวลาซึ่งมีอยู่จำกัดได้ เมื่อพิจารณาระดับชุมชนที่จะศึกษาได้แล้ว ก็พิจารณาถึงสภาพแวดล้อม กายภาพที่น่าจะศึกษา ได้แก่ สิ่งที่เป็นส่วนสำคัญของชุมชน จะเห็นได้ว่า สิ่งที่เป็นโครงสร้างหลัก ของผังชุมชน คือ ระบบถนน ซึ่งถ้ามองในแง่ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดกิจกรรมแล้ว ถนนนอกจากจะ ใช้เป็นทางสัญจรของผู้อาศัยในชุมชนแล้ว คนร้ายก็ใช้เป็นเส้นทางเข้าหาเหยื่อของเขาได้ด้วยเช่นกัน

มีนักวิชาการบางท่าน เช่น Newman, Jacob และ Lynch ซึ่งเป็นนักวิจัยเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมกายภาพว่า มีผลต่อพฤติกรรมมนุษย์อย่างไร ไข้ให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพของถนน บางอย่างที่สามารถลดสถิติการเกิดอาชญากรรมต่าง ๆ ลงได้ เช่น

1. อาศัยลักษณะและองค์ประกอบทางกายภาพของถนนมากกระตุ้นให้คนที่อยู่ในบริเวณนั้น รู้สึกเป็นเจ้าของ (Territoriality) จนทำให้เกิดการระมัดระวังตนเองโดยธรรมชาติ ซึ่งถนน ดังกล่าวจะต้องมีลักษณะทางกายภาพที่แสดงออกอย่างชัดเจนของกลุ่มอาคารกลุ่มนั้น โดยมีลักษณะ หรือ เครื่องหมายแสดงให้คนที่จะรุกล้ำเข้าไปรู้สึกได้ว่า ไล่ละเมิดเข้ามาในพื้นที่ซึ่งไม่ใช่สาธารณะ เช่น ลักษณะของถนนซอยตัน ซอยทะลุ ความชัดเจนของการแสดงอาณาเขตของกลุ่มขึ้นกับองค์ประกอบ ทางกายภาพของถนนอีกหลายประการ เช่น จำนวนบ้านในกลุ่ม ความชัดเจนในการมองเห็น รั้ว ความยาวของถนน ความกว้าง ไฟถนน เป็นต้น ถ้าความชัดเจนของอาณาเขตมีมาก การป้องกัน จะมีคุณภาพสูงขึ้น

2. การป้องกันโดยอาศัยกิจกรรม (Activities) บางประการซึ่งเกิดขึ้นบนถนน เช่น ร้านค้า มุขถนน ป้ายรถเมล์ ร้านอาหาร อาคารราชการ ฯลฯ ซึ่งเป็นจุดที่มีคนมาใช้ หรือเข้ามาร่วมในกิจกรรมดังกล่าว ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ทำให้คนภายนอกที่ไม่ได้ร่วมในกิจกรรม ก็สนใจที่จะจับตามอง เป็นการเพิ่มปริมาณ "ดวงตา" ที่จับจ้องบน 2 ฝั่งถนน โอกาสที่คนร้ายจะลงมือกระทำความผิดก็น้อยลง เช่น บ้านที่อยู่ริมถนนที่มีคนสัญจรไปมาตลอดเวลา เป็นต้น

แต่คุณภาพของการป้องกันโจรกรรมโดยอาศัยสภาพแวดล้อมกายภาพของถนน จะมีระดับแค่ไหนนั้น ก็ต้องขึ้นกับความชัดเจนในการมองเห็น ซึ่งสภาพแวดล้อมกายภาพของถนนจะต้องเอื้ออำนวยต่อการมองเห็นให้ชัดเจนที่สุด พยายามไม่ให้มีจุดอับสายตาบนถนน ไม่ว่าจะเป็นสภาพรั้วบ้าน ไฟถนน ความยาวถนน ความกว้างถนน ตำแหน่งบ้าน จะต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการมองเห็น จึงจะทำให้คนร้ายหมดโอกาสในการกระทำความผิด

ผลของการศึกษา

มีทั้งที่เป็นไปตามทฤษฎี และไม่เป็นไปตามทฤษฎี สำหรับที่ไม่เป็นไปตามทฤษฎีนั้นก็พอจะอธิบายได้ว่า เนื่องจากสาเหตุในการเกิดโจรกรรมนั้นมิได้เกิดจากสภาพแวดล้อมกายภาพของถนน ภายในเท่านั้น หากแต่ยังเกิดจากอิทธิพลของสภาพแวดล้อมกายภาพ ส่วนอื่น ๆ ทั้งภายใน และภายนอกชุมชน รวมทั้งอิทธิพลทางสังคม เศรษฐกิจ และการบริหารชุมชนอีกด้วย ดังนั้น แม้ว่าสภาพแวดล้อมกายภาพของถนนจะมีลักษณะซึ่งสามารถป้องกันโจรกรรมได้อย่างดี แต่หากอิทธิพลจากด้านอื่น ๆ สูงกว่าก็เกิดโจรกรรมได้ อาทิเช่น

1. การโจรกรรมเกิดขึ้นเนื่องจากองค์ประกอบทางกายภาพบางตัวของถนนภายในไม่เอื้ออำนวยต่อการมองเห็น เช่น ถนนภายในมีลักษณะเป็นชอยตัน ตามทฤษฎีโอกาสเกิดโจรกรรมจะน้อย แต่สภาพรั้วของบ้านในกลุ่มชอยนั้น ส่วนใหญ่เป็นรั้วทึบ หรือไม่มีไฟถนน ทำให้คนร้ายมีโอกาสมากขึ้น เพราะไม่มีคนมองเห็น

2. การโจรกรรมเกิดขึ้นเนื่องจากลักษณะพฤติกรรมของคนร้าย เช่น เกิดในเวลากลางคืน ซึ่งเป็นเวลาที่คนทั่วไปพักผ่อน ซึ่งแม้ว่าองค์ประกอบทางกายภาพจะดีเพียงไร ก็ขาด "คนมอง" เสียแล้ว ก็ทำให้คุณสมบัติในการป้องกันโจรกรรมจากสภาพกายภาพนั้นหมดไป

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากสาเหตุในการเกิดโจรกรรมมีสาเหตุจากกายภาพด้านเดียว แม้ว่ามีลักษณะกายภาพของถนน จะดีสำหรับการป้องกันโจรกรรมเพียงใด ก็ไม่สามารถแก้ไขได้โดยเด็ดขาด หากองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ทั้งกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ การบริหารชุมชน ไม่แก้ไขไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้น จึงต้องพยายามแก้ไขปัญหาเหล่านี้ไปพร้อม ๆ กับการป้องกันโดยกายภาพ วิธีการก็คือ

1. ทางสังคม

พยายามสร้างบรรยากาศของชุมชน (Neighborhood Spirit) ขึ้น โดยให้คนในกลุ่มช่วยเหลือ พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยจัดให้มีกิจกรรมบางประการร่วมกัน หรือพยายามแบ่งชุมชนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ อันจะทำให้สะดวกต่อการติดต่อกัน ซึ่งจะแบ่งจากกายภาพ หรือจากกิจกรรมก็ได้ โดยเจ้าของโครงการ และรัฐ เป็นผู้ให้ความสนับสนุน

2. ทางเศรษฐกิจ

ปัญหานี้เป็นปัญหาที่แก้ไขยาก และรัฐบาลทุกชุดก็พยายามแก้ไขอยู่ เนื่องจากความแตกต่างทางเศรษฐกิจ เป็นต้นเหตุอีกประการหนึ่งของโจรกรรม การแก้ไขในระดับชุมชนก็คือพยายามไม่แสดงถึงสิ่งที่บ่งชี้ความแตกต่างทางเศรษฐกิจให้ชัดเจนจนเกินไป เช่น ทรัพย์สิน อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นต้น

3. การบริหารชุมชน

ทุกโครงการควรจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เพื่อดูแลชุมชน โดยพยายามให้คนในชุมชนเป็นผู้ควบคุม โดยร่วมมือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ เพื่อให้มีคุณภาพและขอบเขตของการปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้อง

4. ทางกายภาพ

ทางกายภาพนั้นต้องพิจารณาตั้งแต่การเลือกที่ตั้งของชุมชน จนกระทั่งถึงการออกแบบผังบริเวณ ลักษณะถนน - ทางเท้า องค์ประกอบอื่น ๆ ตลอดจน การออกแบบลักษณะกลุ่มย่อยที่มีผลต่อการป้องกันกายภาพ จนมาถึงการออกแบบตัวอาคาร องค์ประกอบของบ้านแต่ละหลังให้สามารถป้องกันโจรกรรมได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวางผังบริเวณเป็นระดับที่ควรจะสนใจ เพราะในด้านการเลือกที่ตั้งเพื่อจัดตั้งชุมชนนั้น ในสภาพความเป็นจริงนั้นมีโอกาสน้อย ยกเว้นรัฐจะกำหนด ดังนั้นในขอบเขตที่เราจะสามารถควบคุมปัญหาได้ ก็อยู่ในระดับของการวางผังบริเวณลงไปเท่านั้น

ประโยชน์จากการวิจัย

เป็นการชี้ให้เห็นอิทธิพลของสภาพแวดล้อมกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man - Made Environment) ว่า นอกจากจะสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยแล้ว ยังอาจมีผลกระทบทางอื่น ซึ่งอาจเป็นผลร้ายต่อมนุษย์ที่อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้นอย่างคาดไม่ถึงก็ได้ ผลก็คือ

1. ทำให้ निकออกแบบกายภาพได้คำนึงถึงผลกระทบคามอื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากอิทธิพลของสภาพแวดล้อมกายภาพ
2. ชี้ให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการขาดการควบคุมการจัดตั้งชุมชน ก่อให้เกิดปัญหาหลายด้านแก่สังคม รวมทั้งปัญหาโจรกรรมในชุมชนด้วย
3. แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการศึกษาปัญหาอาชญากรรมประเภทอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในย่านต่าง ๆ ของแต่ละชุมชน ซึ่งเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมกายภาพส่วนต่าง ๆ ของชุมชน เช่น ถนนทางเท้า ทิวอาคาร ตำแหน่งชนิกของสวนสาธารณะ ฯลฯ แล้วแต่จะสนใจศึกษาตัวแปรตัวใด
4. แสดงให้เห็นว่า นอกจากอิทธิพลจากกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้นมา ทำให้เกิดปัญหาโจรกรรมนี้แล้ว ยังมีอิทธิพลอื่น ๆ อีก เช่น สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ คือ ฤดูกาล วัน เวลา ฯลฯ รวมทั้งสังคม เศรษฐกิจ การบริหารชุมชน เป็นต้น การแก้ปัญหาจึงต้องทำไปพร้อมกันจึงจะได้ผล.

Thesis Title : A Study of the Relationship Between Street Pattern
of Residential Community and the Incidence of Robbery
Name : Pol. Sub. Lt. Boriharn Siangarom
Thesis Advisor : Associate Professor : Chalerm Sujarata
Department : Architecture
Academic Year : 1979

ABSTRACT

One distinguished feature inherent to any one metropolis is the abrupt change in every dimension of the society - social, economic as well as many others. This dynamic force precipitates the complication in solving various problems characteristic to urbanization, to name a few : traffic, pollution, mental health, sanitation, slums, delinquency, crime, and inadequacy of public utility. Of all these, crime - particularly theft which tops other crimes as a matter of record - seems to be the most serious problem considering its impact on the law-abiding citizens. Researches into the cause of theft in any given community reveal a number of relative factors : social, economic, community administration as well as physical surroundings propitious to crime commitment. Many researchers have confirmed that physical surroundings is causative to theft and other crimes, and if properly designed, theft and other crimes could be reduced or prevented. However, this depends principally on the nature of each category of crime.

As a physical designer, the uniter has been making an attempt to reduce theft through physical designing techniques and has initiated study on the subject by focusing on a suburban housing estate around Huamark area, namely Muban Seri situated behind Ramkamhaeng University. Study is done on part of Muban Seri by dividing it into two groups. Further, on Muban Muangtong, located on Patanakarn Road - a housing estate whose residents are of similar social and economic backgrounds for those of Muban Seri in each of these subject groups, the physical surroundings under study, namely the road system is already in completion. Due to the fact that the physical surroundings of a housing estate can be divided into several parts - residential parts, commercial parts, recreation parts, public service part, streets, and pavements, attempt has thus been made, by selection of study subjects, to keep to a minimum the difference of physical surroundings outside the scope of this study in the 3 subject groups, eg. the shape of the land, the number of houses, the description of houses, the size of land, the locality, the social and economic backgrounds of residents of the 3 subject groups.

Some analysts, ic. Newman, Jacob, and Lynch who undertook study on the impact of physical surroundings on human behaviour, indicate that some physical characters of roads or streets could help reducing crime, for instances:

1. The physical characteristics of a street could stimulate and bring out territoriality from among residents of that area, which eventually results in natural protectionism. The street in question must possess characteristics inherent to that particular group of buildings a stranger walking on that street is automatically made aware by the physical lay-out.

or any constructions or sign on that particular street that he has entered an area esoteric in its own right, eg. a cul-de-sac, a thoroughfare. The clarity of territoriality depends on many other physical factors of the street, the number of houses, visibility, fences, street lights, length and width of the street. The greater the clarity of territoriality, the higher the protection.

2. Certain activities on the street eg. shop, street corners, bus stops, restaurants, government buildings the centre of common activities, either intentionally or unintentionally, which attract the attention of non-participants. As such both sides of the street are "in sight" almost all the time. The probability of success is then very limited for crime, houses alongside a busy street is a good example.

The effectiveness of physical surroundings of a street as crime protective depends on their visibility. There should be no blind-spot on the street in relation to fences, street lights, the length and width of the street, the location of houses. The nearer to perfection the visibility, the lesser the chance to successfully commit a crime.

Result of the Research

The result comes out partly in accordance with the theory and partly not. Those not in accordance with the theory could be explained that physical surroundings of the street is not the only cause of theft; there are other influential physical surroundings both inside and outside the community, including social and economic factors in that particular community as well as community administration. Thus, even though the physical surroundings of a street theoretically facilitate theft protection, they may well be rendered ineffective by other more influential factors, eg.

1. The visibility of the physical surroundings of a street is bad: a cul-de-sac is theoretically theft protective by nature but if houses on both sides of that street put up wall, or that cul-de-sac is without lightings, the chance to successfully commit theft is high since visibility is difficult.

2. Factors on part of the culprit, ic. his behaviour. If he chooses to carry out his expenditure at night, the chance of being sighted is small due to lack of "spectators" the physical surroundings of the street do not bear much weight in this case.

Proposal

Physical surroundings of the street is by no means the sole cause of theft and no effective solution could be achieve if other contributory or relative causes, namely social, economic, and community administration, are not simultaneously solved

1. Social

Attempt should be made to promote neighbourhood spirit through certain common activities, or by keeping each community in various manageable groups through physical or activity division. This could be initiated and supplemented by the operator of the housing estate, or the government.

2. Economic

An inveterated problem which government after government has been trying to tackle. As sharp difference of economic status in between the people is a cause of crime, one ready solution or protective measure, to be more precise within any one community is to reduce as far as possible indicators of economic difference, eg. posséssion, amenities.

3. Community Administration

Each housing estate should establish security corps for self-protection, controlled by local resident in co-operation with local police authority in order to function efficiently within proper limited scope.

4. Physical Factors

Focus should be on the site of the community, site planning of the housing estate, the nature and description of the street, pavements including other factors, from the physical designing of sub-groups conducive to protection down to building designing, especially locality planning, normally site selection is hardly possible unless the government so regulates what can be controlled is site planning.

Deriving Benefit

To demonstrate the influence of man-made environment : apart from its utility, there can be other side effect which could be detrimental to its inhabitants beyond anticipation. As for the positive side of this research, the followings are the conclusion:

1. Physical designer should take into consideration the repercussion from the influence of physical surroundings

2. Lack of locality control in the establishment of community breeds various social problems including theft.

3. The nature of crime is related to the physical surroundings of the community eg. either street, pavement, building, location and type of park etc. could have impact on the crime committed in that surroundings.

4. Apart from man-made environment or physical surroundings, there are other natural environmental factors which are the contributory causes of crime, eg. seasons, times including, and community administration. In order to effectively solve the question of crime, these factors must be taken into consideration.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ เฉลิม สุจริต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาแนะนำ แก้ไข และให้กำลังใจในด้านการดำเนินงานวิจัยมาโดยตลอด นอกจากนี้ ก็ยังได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มานพ พงศ์ทัต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลสิทธิ์ หรยางกูร อาจารย์ ดร.วิฑูรย์ คงคากุล อาจารย์ ชีรชัย กำภู ตลอดจนอาจารย์อีกหลายท่านทั้งในคณะ และต่างคณะ

ข้อมูลต่าง ๆ ได้รับความอนุเคราะห์จากเจ้าของโครงการ และเจ้าหน้าที่ของหมู่บ้าน จัตุสรที่ได้อำการศึกษา คือ หมู่บ้านเสรี หมู่บ้านเมืองทอง หมู่บ้านบัวขาว หมู่บ้านสัมมากร เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก แผนกวิจัยและวางแผน กรมตำรวจ แผนกวิจัย วางแผนของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตลอดจนบรรดาเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ ในคณะ อีกหลายท่าน

ผู้เขียนขอขอบคุณทุก ๆ ท่านที่ได้กล่าวนามมานี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือในการดำเนินงานวิจัย ตลอดจนให้กำลังใจ กระทั่งสามารถดำเนินงานวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วย ใจดี
แทนด้วย.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
รายการตารางประกอบ	E
รายการรูปประกอบ	A
บทที่ 1 บทนำ	
- ปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกายภาพ	1
- ปัญหาและสาเหตุของโจรกรรมในชุมชนบ้านจ๊กสรรของกรุงเทพฯ	7
- วัตถุประสงค์ในการวิจัย	10
- สาขาในการทำวิจัย	10
- ขอบเขตของการศึกษา	11
- สมมุติฐาน	12
- ขอบตกลงเบื้องต้น	12
- ขอบจำกัดในการวิจัย	13
- ประโยชน์	16
- คำจำกัดความ	17
2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
- ทฤษฎีทางสังคมวิทยาว่าด้วยสาเหตุของอาชญากร	19
- ทฤษฎีทางอาชญาวิทยาว่าด้วยสาเหตุของอาชญากรรม	21
- ทฤษฎีว่าด้วยสภาพแวดล้อมกายภาพที่มีผลต่อการเกิดโจรกรรม	24
- ลักษณะของถนนและองค์ประกอบด้านกายภาพของถนนที่มีผล ต่อโจรกรรม	32

บทที่	3	วิธีดำเนินงานวิจัย	
		- การศึกษาเบื้องต้น	41
		- วิธีการและขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัย	42
		- การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	43
		- ตัวแปรทั่วไปของการศึกษาสภาพแวดล้อมกายภาพ และ การเกิดอาชญากรรม	57
		- ตัวแปรที่จะศึกษา	61
		- สมมุติฐานย่อย	65
		- การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
		- แหล่งข้อมูล	68
4		วิเคราะห์ข้อมูล	
		ผลการวิเคราะห์	69
		- บ้านริมถนนประธานและรองประธาน	
		- บ้านในซอยตันและซอยทะเล	73
		- การเกิดโจรกรรมในบ้านริมถนนที่มีจำนวนคนสัญจร บนถนนต่างกัน	74
		- การเกิดโจรกรรมในบ้านริมถนนที่มีความกว้างแตกต่างกัน	80
		- การเกิดโจรกรรมในบ้านริมถนนที่มีจำนวนบ้านในกลุ่มต่างกัน	85
		- การเกิดโจรกรรมในบ้านริมถนนที่มีความยาวแตกต่างกัน	89
		- การเกิดโจรกรรมในบ้านริมถนนที่มีทางเท้าและไม่มีทางเท้า	93
		- การเกิดโจรกรรมในบ้านริมถนนที่มีความสว่างจากไฟถนนและไม่มี	97
		- การเกิดโจรกรรมในบ้านริมถนนที่มีลักษณะรั้วเป็นอุปสรรคต่อการ ป็นแตกต่างกัน	103
		- การเกิดโจรกรรมในบ้านริมถนนที่มีลักษณะรั้วเป็นอุปสรรคต่อการ มองแตกต่างกัน	106
		- สรุปผลการวิเคราะห์ตามสมมุติฐาน	107

	ขอนาสังเกตอื่น ๆ	
	- ตำแหน่งที่เกิด	110
	- ระยะเวลาที่เกิด	113
	- อธิพจน์ของรูปร่าง (Shape) ของที่ดิน	114
	- อธิพจน์ของตำแหน่งบ้านวาง - ที่วางในหมู่บ้าน	115
	- อธิพจน์ของตำแหน่งที่ตั้งร้านค้า	116
	- อธิพจน์ของทางแยกหรือจุดตัดของถนนภายใน	117
	- อธิพจน์ของการเข้าถึงจากภายนอกหมู่บ้าน	118
บทที่ 5	สรุป - เสนอแนะ	
	บ้านกลุ่มชอยตัน	120
	- ที่เป็นไปตามสมมุติฐาน	121
	- ที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน	122
	- ที่เกิดโจรกรรมมากผิดปกติ	123
	บ้านกลุ่มชอยทะเล	125
	- ที่เป็นไปตามสมมุติฐาน	126
	- ที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน	127
	- ที่เกิดโจรกรรมมากผิดปกติ	128
	บ้านกลุ่มถนนประธาน	130
	- ที่เป็นไปตามสมมุติฐาน	131
	- ที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน	132
	บ้านกลุ่มถนนรองประธาน	133
	- ที่เป็นไปตามสมมุติฐาน	134
	- ที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน	136

สรุป - เสนอแนะ	138
การป้องกันโจรกรรมโดยอาศัยลักษณะถนนภายในชุมชน	141
ขอบกพร่องในการวิจัย	158
บรรณานุกรม	159
ภาคผนวก	161
ประวัติการศึกษา	172

สารบัญรูปประกอบ

	หน้า
รูปที่ 1	แสดงพื้นที่รับผิดชอบของตำรวจนครบาลใน กทม. 5
รูปที่ 2	แสดงตำแหน่งหมู่บ้านจัดสรรของเอกชนใน กทม. 6
รูปที่ 3	ประเภทของอาชญากรรมตำแหน่งที่เกิดและพื้นที่ที่จะทำการศึกษา 13
รูปที่ 4	ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่ออาชญากรรม และส่วนที่จะศึกษา 22
รูปที่ 5	ปัจจัยในการเกิดอาชญากรรม 23
รูปที่ 6	การจัดกลุ่มอาคารแบบต่าง ๆ ที่มีผลต่อสังคม 24
รูปที่ 7	แสดงอาณาเขตกายภาพระดับต่าง ๆ ที่มีคุณสมบัติในการป้องกันอาชญากรรม 29
รูปที่ 8	ถนนกับการออกแบบผังบริเวณ 32
รูปที่ 9	ถนนกับการจัดกลุ่มอาคาร 32
รูปที่ 10	โครงการ เซนตมารคในนิวยอร์ก 33
รูปที่ 11	ความแคบ - กว้างของพื้นที่ทางเดิน 34
รูปที่ 12	การแบ่งแยกพื้นที่ 34
รูปที่ 13	จำนวนอาคารในกลุ่ม 35
รูปที่ 14	การเชื่อมโยงกับถนนนอกกลุ่ม 35
รูปที่ 15	ความชัดเจนของส่วนต่าง ๆ เนื่องจากความยาวของพื้นที่ 36
รูปที่ 16	แสงสว่างจากไฟถนนและความชัดเจนในการมองเห็น 37
รูปที่ 17	ความทึบ - โปร่งของรั้วบ้านกับการมองเห็น 37
รูปที่ 18	ความยากง่ายในการรुकู้จากถนนสู่ตัวอาคาร 38
รูปที่ 19	การมองเห็นจากตัวบ้านมาสู่ถนน 39
รูปที่ 20	วิธีการและขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัย 42
รูปที่ 20 ก.	แสดงตำแหน่งหมู่บ้านจัดสรรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตำรวจนครบาล และตำแหน่งหมู่บ้านที่ทำการศึกษา พ.ศ. 2520 44
รูปที่ 20 ข.	สภาพแวดล้อมโดยรอบของทั้ง หมู่บ้าน (แผนที่โดยรอบ) และที่ตั้ง สน.ทองหล่อ 45

รูปที่ 20 ก.	สภาพการเข้าถึงหมู่บ้านโดยรอบที่ดินทั้งทางรถยนต์และทางเดิน	46
รูปที่ 20 ง.	สภาพแวดล้อมภายนอกที่ดิน	47
รูปที่ 21 ก.	ผังหมู่บ้านเสรี 1, 2	48
รูปที่ 21 ข.	ผังหมู่บ้านเมืองทอง	49
รูปที่ 21 ค.	หมู่บ้านเสรี 1,2 แสดงผังถนน 4 ชนิด	50
รูปที่ 21 ง.	หมู่บ้านเมืองทอง แสดงผังถนน 4 ชนิด	51
รูปที่ 21 จ.	หมู่บ้านเสรี 1,2 แสดงสภาพแวดล้อมภายในหมู่บ้านเสรี	52
รูปที่ 21 ฉ.	รูปแสดงสภาพแวดล้อมภายในหมู่บ้านเสรี	53
รูปที่ 21 ช.	รูปแสดงสภาพแวดล้อมภายในหมู่บ้านเมืองทอง	54
รูปที่ 22	หมู่บ้านเสรี 1,2 แสดงตำแหน่งบ้านที่เกิดโจรกรรมบนถนน 4 ประเภท	71
รูปที่ 23	หมู่บ้านเมืองทอง แสดงตำแหน่งบ้านที่เกิดโจรกรรมบนถนน 4 ประเภท	72
รูปที่ 24	หมู่บ้านเสรี 1,2 แสดงตำแหน่งบ้านที่เกิดโจรกรรมบนถนนที่มีคนผ่านมาก และมีคนผานน้อย	76
รูปที่ 25	หมู่บ้านเมืองทอง แสดงตำแหน่งบ้านที่เกิดโจรกรรมบนถนนที่มีคนผ่านมาก และมีคนผานน้อย	77
รูปที่ 26	หมู่บ้านเสรี 1,2 แสดงตำแหน่งบ้านที่เกิดโจรกรรมบนถนนที่มีความแคบ กว้าง แตกต่างกัน	82
รูปที่ 27	หมู่บ้านเมืองทอง แสดงตำแหน่งบ้านที่เกิดโจรกรรมบนถนนที่มีความแคบ กว้าง แตกต่างกัน	83
รูปที่ 28	หมู่บ้านเสรี 1,2 แสดงตำแหน่งบ้านที่เกิดโจรกรรมบนถนนที่มีจำนวนบ้าน ในกลุ่มแตกต่างกันทั้ง 4 ประเภท	87
รูปที่ 29	หมู่บ้านเมืองทอง แสดงตำแหน่งบ้านที่เกิดโจรกรรมบนถนนที่มีจำนวนบ้าน ในกลุ่มแตกต่างกันทั้ง 4 ประเภท	88

รูปที่ 30	หมู่บ้านเสรี 1,2 แสดงตำแหน่งบ้านที่เกิดโจรกรรมบนถนนซึ่งมีความยาวแตกต่างกันทั้ง 4 ประเภท	91
รูปที่ 31	หมู่บ้านเมืองทอง แสดงตำแหน่งบ้านที่เกิดโจรกรรมบนถนนซึ่งมีความยาวแตกต่างกันทั้ง 4 ประเภท	92
รูปที่ 32	หมู่บ้านเสรี 1,2 แสดงตำแหน่งบ้านที่เกิดโจรกรรมบนถนนที่มีทางเท้าและไม่มีทางเท้า ทั้ง 4 ประเภท	95
รูปที่ 33	หมู่บ้านเมืองทอง แสดงตำแหน่งบ้านที่เกิดโจรกรรมบนถนนที่มีทางเท้าและไม่มีทางเท้า ทั้ง 4 ประเภท	96
รูปที่ 34	หมู่บ้านเสรี 1,2 แสดงตำแหน่งบ้านที่เกิดโจรกรรมบนถนนซึ่งไม่มีไฟถนนและมีไฟถนน ทั้ง 4 ประเภท	99
รูปที่ 35	หมู่บ้านเมืองทอง แสดงตำแหน่งบ้านที่เกิดโจรกรรมบนถนนซึ่งไม่มีไฟถนนและมีไฟถนน ทั้ง 4 ประเภท	100
รูปที่ 36 ก.	รูปถ่ายแสดงรั้วที่ป็นง่าย	105
รูปที่ 36 ข.	รูปถ่ายแสดงรั้วที่ป็นยาก	105
รูปที่ 37 ก.	รูปถ่ายแสดงรั้วที่เห็นชัด	105
รูปที่ 37 ข.	รูปถ่ายแสดงรั้วที่เห็นไม่ชัด	105
รูปที่ 38	หมู่บ้านเสรี 1,2 แสดงตำแหน่งหมู่บ้านที่เกิดโจรกรรมในถนนซอยตัน ซอยทะลุว่าจะเกิดบริเวณใดของซอย	111
รูปที่ 39	หมู่บ้านเมืองทอง แสดงตำแหน่งหมู่บ้านที่เกิดโจรกรรมในถนนซอยตัน ซอยทะลุว่าจะเกิดบริเวณใดของซอย	112
รูปที่ 40	แสดงอิทธิพลของลักษณะรูปร่างที่กินกับการเกิดโจรกรรม	114
รูปที่ 41	แสดงอิทธิพลของตำแหน่งบ้านวางหรือที่วางกับการเกิดโจรกรรม	115
รูปที่ 42	แสดงอิทธิพลของตำแหน่งร้านค้ากับการเกิดโจรกรรม	116
รูปที่ 43	แสดงอิทธิพลของทางแยกหรือจุดตัดของถนนภายในที่กินกับการเกิดโจรกรรม	117
รูปที่ 44	แสดงอิทธิพลของจุดซึ่งเข้าถึงภายในชุมชนจากภายนอกชุมชนกับการเกิดโจรกรรม	118

รูปที่ 45	กลุ่มหมู่บ้านชนิตชอยตัน	120
รูปที่ 46	หมู่บ้านเสรี 2 แสดงลักษณะการเกิดโจรกรรมที่เป็นไปตามสมมุติฐาน	121
รูปที่ 47	หมู่บ้านเมืองทอง แสดงลักษณะการเกิดโจรกรรมที่เป็นไปตามสมมุติฐาน	121
รูปที่ 48	หมู่บ้านเสรี 1,2 แสดงลักษณะการเกิดโจรกรรมที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน	122
รูปที่ 49	หมู่บ้านเมืองทอง แสดงลักษณะการเกิดโจรกรรมที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน	122
รูปที่ 50	แสดงกลุ่มชอยตันกลุ่มที่เกิดโจรกรรมมากที่สุดกับกลุ่มที่ไม่เกิดโจรกรรมเลย	123
รูปที่ 51	กลุ่มตัวอย่างชนิตชอยทะเล	125
รูปที่ 52	กลุ่มชอยที่เป็นไปตามสมมุติฐาน	126
รูปที่ 53	กลุ่มชอยที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน	127
รูปที่ 54	กลุ่มชอยทะเลที่เกิดโจรกรรมมาก	128
รูปที่ 55	กลุ่มตัวอย่างชนิตถนนพร	130
รูปที่ 56	กลุ่มถนนพรที่เป็นไปตามสมมุติฐาน	131
รูปที่ 57	กลุ่มถนนพรที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน	132
รูปที่ 58	แสดงตัวอย่างกลุ่มถนนพรซึ่งมีลักษณะการเกิดโจรกรรมเป็นไปตามสมมุติฐาน และไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน	133
รูปที่ 59	แสดงความแตกต่างของควงตามถนนพร และ ร่องพร	134
รูปที่ 60	แสดงกลุ่มบ้านริมถนนพรซึ่งมีลักษณะการเกิดโจรกรรมตามตามสมมุติฐานของหมู่บ้านเสรี	135
รูปที่ 61	กลุ่มบ้านริมถนนพรที่เกิดโจรกรรมน้อยกว่าสายพร	136
รูปที่ 62	แสดงข้อโต้แย้งของหมู่บ้านชอยทะเลและชอยตันที่สูงกว่าถนนพร ทำให้กลุ่มบ้านริมถนนพรเกิดโจรกรรมสูงกว่า	137
รูปที่ 63	แสดงลักษณะการปรับปรุงถนนคานการป้องกันโจรกรรมจากสภาพที่เป็นอยู่เดิม	147

สารบัญตารางประกอบ

		หน้า
ตารางกราฟที่ 1	สถิติโจรกรรมที่เกิดขึ้นในบ้านริมถนน 4 ประเภท	70
ตารางกราฟที่ 2	แสดงสถิติโจรกรรมที่เกิดขึ้นบนถนน 4 ชนิด ที่แต่ละชนิดมีระดับของจำนวนคนสัญจรผ่านไม่เท่ากัน	75
ตารางกราฟที่ 3	แสดงสถิติโจรกรรมที่เกิดขึ้นบนถนนทั้ง 4 ชนิด ที่มีขนาดความกว้างแตกต่างกัน	81
ตารางกราฟที่ 4	แสดงจำนวนการเกิดโจรกรรมบนถนนทั้ง 4 ชนิด ซึ่งมีจำนวนบ้านในกลุ่มแตกต่างกัน	86
ตารางกราฟที่ 5	แสดงจำนวนการเกิดโจรกรรมบนถนนทั้ง 4 ชนิด ที่มีความยาวแตกต่างกัน	90
ตารางกราฟที่ 6	แสดงสถิติโจรกรรมที่เกิดขึ้นบนถนนทั้ง 4 ชนิด ที่มีและไม่มีทางเท้า	94
ตารางกราฟที่ 7	แสดงสถิติโจรกรรมที่เกิดขึ้นบนถนนทั้ง 4 ชนิด ที่มีและไม่มีไฟถนน	98
ตารางกราฟที่ 8	แสดงสถิติโจรกรรมที่เกิดขึ้นตามบ้านซึ่งมีระดับความยากง่ายในการรุกล่าของรื้อบ้านแตกต่างกันบนถนนทั้ง 4 ชนิด	102
ตารางกราฟที่ 9	แสดงสถิติโจรกรรมที่เกิดขึ้นตามบ้าน ซึ่งมีระดับความชัดเจนในการมองเห็นของรื้อบ้านที่แตกต่างกันบนถนนทั้ง 4 ชนิด	104
ตารางที่ 1	ศาลคดีเด็กและเยาวชน จำนวนบุคคลที่ส่งฟ้องและถูกพิจารณาลงโทษ พ.ศ. 2516	3
ตารางที่ 2	สถิติการเกิดคดีลักทรัพย์ในกรุงเทพฯ	4
ตารางที่ 3	เปรียบเทียบปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่ออาชญากรรมของกลุ่มตัวอย่าง	55
ตารางที่ 4	ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการโจรกรรมในแต่ละระดับชุมชน	58
ตารางที่ 5	ความสัมพันธ์ของตัวแปรกายภาพและพฤติกรรมของขโมยที่ทำการศึกษา	63
ตารางที่ 6.1	แสดงจำนวนบ้านที่เกิดโจรกรรมในถนนแต่ละชนิด และจำนวนบ้านแต่ละกลุ่ม	161
ตารางที่ 6.2	แสดงจำนวนคนสัญจรผ่านในถนนแต่ละชนิด และสถิติการเกิดโจรกรรม	162
ตารางที่ 7	แสดงช่วงเวลาที่เกิดโจรกรรม	163

ตารางที่ 8	แสดงความถี่การสัญจรบนถนนประธานและรองประธาน กลุ่มต่าง ๆ ในแต่ละช่วงเวลา	79
ตารางที่ 9	แสดงจำนวนการเกิดโจรกรรมในถนนแต่ละชนิดที่มีความกว้าง แตกต่างกัน	164
ตารางที่ 10	แสดงจำนวนการเกิดโจรกรรมในถนนแต่ละชนิดที่มีจำนวนบ้าน แตกต่างกัน	165
ตารางที่ 11	แสดงจำนวนการเกิดโจรกรรมในถนนแต่ละชนิดที่มีความยาว แตกต่างกัน	166
ตารางที่ 12	แสดงจำนวนการเกิดโจรกรรมในถนนแต่ละชนิดที่มีทางเท้า และ ไม่มีทางเท้า	167
ตารางที่ 13	แสดงจำนวนการเกิดโจรกรรมในถนนแต่ละชนิดที่มีความสว่างจาก ไฟถนนแตกต่างกัน	168
ตารางที่ 14	แสดงการเกิดโจรกรรมในกลุ่มบ้านที่มีลักษณะรั้วแตกต่างกันในค่าน การปิ่น	169
ตารางที่ 15	แสดงการเกิดโจรกรรมในกลุ่มบ้านที่มีลักษณะรั้วแตกต่างกันในค่าน การมองเห็น	170
ตารางที่ 16	แสดงตำแหน่งการเกิดโจรกรรมที่เกิดขึ้นในซอยแต่ละชนิด	171
ตารางที่ 17	แสดงอิทธิพลด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันโจรกรรมใน ชุมชนพักอาศัย	140
ตารางที่ 18	แสดงปัจจัยและขอบเขตในการแก้ปัญหาโจรกรรมในชุมชนของ ผู้รับผิดชอบระดับต่าง ๆ	148